

Відповіді

Київського національного університету імені Тараса Шевченка на зауваження і рекомендації проєкту експертного висновку галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньо-професійної програми

**18360 «Українська мова і література та західноєвропейська мова»,
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, спеціальність 035 Філологія.**

Університет висловлює вдячність Галузевій експертній раді за ґрунтовний аналіз освітньої діяльності, що проводиться в межах ОП «Українська мова і література та західноєвропейська мова», за високу оцінку програми та рекомендації щодо її розвитку.

Вважаємо за доцільне надати коментар щодо аналізу та рекомендацій ГЕР за окремими критеріями.

КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА ЕГ	ОЦІНКА ГЕР	КОМЕНТАР ГЕР	КОМЕНТАР КНУТШ
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В	Рівень В	Оскільки в системі Нацагентства немає інформації (протоколів, питальників тощо) про результати обговорення ОПП, внесені пропозиції стейкхолдерами та ситуацію з урахуванням чи відхиленням таких рекомендацій, ГЕР не має змоги перевірити контраргумент ЗВО у відповіді ЕГ про наявність документів, які фіксують зазначені вище процедури. Водночас ГЕР вважає за необхідне зазначити, що і на офіційному сайті ЗВО немає звітних документів про зміст громадського обговорення ОПП у форматі офіційних чи неформальних зустрічей і т.ін. ГЕР рекомендує розміщувати на сторінці Інституту філології звіт про обговорення всіх редакцій ОПП (наприклад, після Опису ОПП з відповідним покликанням на емейл) у формі таблиці, де були б зазначені автор і суть пропозиції та рішення проєктної групи.	Дякуємо ГЕР за визначення сильних сторін освітньої програми. Варто зауважити, що формальні та неформальні обговорення освітніх програм у Навчально-науковому інституті філології КНУТШ у будь-якому випадку фіксуються у відповідних рішеннях Навчально-методичної комісії ННІФ, вченої ради НІФ, вченої ради КНУТШ та ін. Зауважимо, що підсумки таких обговорень зафіксовані, наприклад, у протоколах засідань кафедри історії української літератури, теорії літератури і літературної творчості, зокрема, протокол №3 від 23 вересня 2021 року, протокол №6 від 16 січня 2020 року, протокол № 6 від 28 грудня 2021 року та ін., коли в засіданнях брали участь представники Малої асоціації випускників та роботодавців при кафедрі. Ще раз наголошуємо, що неформальні зустрічі проєктна група вважає дієвішими і результативнішими щодо моніторингу якості викладання та вивчення динаміки розвитку освітньої програми. Такі рішення і пропозиції описані у відомості самооцінювання освітньої програми. Фіксація відповідних рішень у вигляді таблиці також можлива – на розсуд гаранта освітньої програми.

КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА ЕГ	ОЦІНКА ГЕР	КОМЕНТАР ГЕР	КОМЕНТАР КНУТШ
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 1	Рекомендації ГЕР. Рекомендуємо розміщувати на сторінці Інституту філології звіт про обговорення всіх редакцій ОПП у формі таблиці, де були б зазначені автор і суть пропозиції та рішення проєктної групи.		Зважаючи на надані пояснення щодо зауважень ГЕР за Критерієм 1, вважаємо, що зроблені зауваження мають рекомендаційний характер і можуть бути враховані ід час подальшої реалізації ОП.	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В	Рівень В	Загалом ОПП має чітко визначену структуру, яка сукупно формує визначені Стандартом компетентності. ГЕР погоджується з ЕГ, що на основі представленої структурно-логічної схеми важко простежити логічний взаємозв'язок ОК через візуальне об'єднання обов'язкових дисциплін у блоки без врахування чітко окреслених критеріїв. Також ГЕР підтримує думку ЕГ щодо формального підходу до складання матриць компетентностей і ПРН, неврахування цих відповідностей у плануванні окремих ОК.	Дякуємо ГЕР за висловлені рекомендації. Переважно вони будуть враховані у межах підготовки наступної редакції ОП. Однак зауважимо, здобувачі освіти у цій ОП можуть скористатися своїм правом вбору не тільки із запропонованих у межах ОП блоків вибору, але й з будь-якої ОПП, представленої у ННІФ відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка». Гарант розглядає можливість вдосконалення ОП шляхом зменшення обсягу блоків запровадження інтраблокової варіативності у наступній редакції освітньої програми.
			Варіативна частина ОПП сформована за блоковим типом відповідно до політики ЗВО і представлена трьома вибірковими блоками обсягом 60 кредитів ECTS кожен: ВБ 1 «Історія української літератури: сучасна рецепція», ВБ 2 «Медіалінгвістика», ВБ 3 «Українська мова в прикладних аспектах». Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентовано «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка», яке передбачає, крім блокового підходу, ще й можливість вибору ОК з інших ОПП.	

КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА ЕГ	ОЦІНКА ГЕР	КОМЕНТАР ГЕР	КОМЕНТАР КНУТШ
			<p>Хоча фактів такого абсолютно вільного вибору не описано у СО та звіті ЕГ, однак при бажанні здобувачів освіти скористатися таким правом цілком імовірно, що могла б виникнути ситуація, коли студент не мав би в переліку вибіркового компонента ще однієї виробничої практики чи курсової роботи, а це звузило б обсяги власне практичної підготовки лише до 6 кредитів і ускладнило набуття первинних науково-дослідницьких навичок, необхідних для написання бакалаврської роботи, яка є на ОПП обов'язковою частиною підсумкової атестації. З огляду на сказане, ГЕР рекомендує розширити вибіркочу частину ОП шляхом інтраблокової варіативності.</p>	
<p>ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 2</p>	<p>Рекомендації ГЕР</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Рекомендуємо вдосконалити міжпредметних зв'язків у структурно-логічній схемі ОПП. 2. Рекомендуємо вивірити матриці компетентностей і ПРН, відстеживши їх відповідність змісту всіх ОК. 3. Рекомендуємо розширити вибіркочу частину ОП шляхом інтраблокової варіативності. 4. Рекомендуємо збільшити обсяг практичної підготовки з відривом, перенісши виробничу практику з вибіркового блоку до обов'язкової частини ОПП. 		<p>Зважаючи на надані пояснення щодо зауважень ГЕР за Критерієм 2 у контексті підкритерію 2.4, вважаємо, що зроблені зауваження не можна вважати недоліками за Критерієм 2, навпаки – наявність курсової роботи та виробничої практики у межах блоку вибору вважаємо перевагою та стороною освітньої програми, бо це дає можливість вдосконалити і поглибити знання та вміння, отримані здобувачами освіти. Тому зауваження ГЕР щодо критерію цього критерію вважаємо таким, що має рекомендаційний характер і повинно бути обговорене у межах проєктної групи як один із варіантів вдосконалення освітньої програми. Рекомендації щодо вивірення матриць компетентностей та ПРН, а також зміни структурно-логічної схеми будуть враховані у межах підготовки наступної редакції ОП.</p>	
<p>Критерій 3. Доступ до</p>	<p>Рівень В</p>	<p>Рівень В</p>	<p>Рекомендуємо активізувати участь студентів у неформальній освіті з</p>	<p>Дякуємо експертній групі за висловлені міркування щодо сильних сторін ОП.</p>

КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА ЕГ	ОЦІНКА ГЕР	КОМЕНТАР ГЕР	КОМЕНТАР КНУТШ
освітньої програми та визнання результатів навчання			дисциплін, релевантних змісту ОПП, а також процесах зовнішньої академічної мобільності.	Наголошуємо, що у КНТУШ діє Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та / або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, яке введене в дію наказом ректора №86-32 від 7 лютого 2023 року. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, під час реалізації цієї ОП у попередні роки, – не було. Крім того, КНУТШ не обмежує права здобувачів освіти на розвиток своїх компетентностей поза освітніми програмами шляхом неформального чи інформального навчання, а також активно розробляє і пропонує такі програми. При цьому жодного спонукання здобувачів до участі у програмах неформальної освіти Університет здійснювати не буде – абітурієнт обирає програму яка задовольнить його запити без додаткових витрат часу на програми неформальної освіти.
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 3			Вважаємо, що висловлені зауваження за Критерієм 3 будуть реалізовані у межах подальшого розвитку освітньої програми.	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В	Рівень В	Рекомендуємо посилити інформування студентів щодо змістового наповнення всіх освітніх компонентів, а також процедури обрання вибіркового дисциплін з інших ОПП.	Висловлюємо подяку за рекомендації за Критерієм 4. КНУТШ поділяє і активно підтримує модель розвитку студентоцентричного навчання та академічної свободи здобувачів освіти, тому інформування студентів щодо можливостей вільного вибору та формування індивідуальної освітньої траєкторії студента – у пріоритеті розвитку у КНУТШ загалом та НІФ зокрема.

КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА ЕГ	ОЦІНКА ГЕР	КОМЕНТАР ГЕР	КОМЕНТАР КНУТШ
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 4			Вважаємо, що висловлені зауваження за Критерієм 4 будуть реалізовані у межах подальшого розвитку освітньої програми.	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросесність	Рівень В	Рівень В	<p>1. Рекомендуємо прописати в ОП вимогу про розміщення кваліфікаційної роботи бакалавра в репозитарії КНУТШ та наявності обов'язкової перевірки на рівень унікальності.</p> <p>2. Рекомендуємо неухильно дотримуватись чинних у ЗВО документів про потребу виставляти заліки за результатами роботи під час семестру.</p> <p>3. Рекомендуємо усунути розбіжності в термінології стосовно назви атестації та кваліфікаційної роботи.</p>	<p>Дякуємо ГЕР групі за висловлені рекомендації.</p> <p>1. Відповідно до нормативних документів КНУТШ усі кваліфікаційні роботи перевіряються щодо унікальності та дотримання засад академічної добросесності, норм і положень «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка».</p> <p>У КНУТШ функціонує репозитарій (https://ir.library.knu.ua/knurepo/) як відкритий електронний архів, який накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує довготривалий та надійний доступ до праць, створених здобувачами освіти КНУТШ.</p> <p>Дублювати у описі ОП всі норми Положень недоцільно.</p> <p>2. Ця норма виконується</p>
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 5			Вважаємо, що висловлені зауваження за Критерієм 5 будуть реалізовані у межах подальшого розвитку освітньої програми.	
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В	Рівень В	<p>1. Рекомендуємо НПП посилити активність друку у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та WOS, а також вчасно проходити стажування.</p> <p>2. Рекомендуємо обирати НПП з освітою не нижчою другого (магістерського) рівня.</p>	<p>Дякуємо ГЕР за високу оцінку діяльності КНУТШ.</p> <p>Зауважимо, що КНУТШ послідовно і системно орієнтує науково-педагогічних працівників на регулярне підвищення кваліфікації та професійного розвитку. Одне і завдань та місія КНУТШ – формування потужного академічного освітнього середовища, а тому висловлені побажання щодо посилення уваги щодо публікаційної активності науково-педагогічних працівників, особливо у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та WOS, а також вчасного проходження стажувань, врахуємо.</p>

КРИТЕРІЙ	ОЦІНКА ЕГ	ОЦІНКА ГЕР	КОМЕНТАР ГЕР	КОМЕНТАР КНУТШ
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 6			Вважаємо, що висловлені зауваження за Критерієм 6 можуть бути враховані під час реалізації ОП.	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В	Рівень В	Рекомендуємо активізувати наповнення електронного репозитарію КНУТШ науковими й навчальними виданнями НПП випускових і фахових кафедр.	Звертаємо увагу ГЕР, що у КНУТШ функціонує репозитарій (https://ir.library.knu.ua/knurepo/) як відкритий електронний архів, який накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує довготривалий та надійний доступ до праць, створених здобувачами освіти КНУТШ.
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 7			Вважаємо, що висловлені зауваження за Критерієм 7 можуть бути враховані під час реалізації ОП.	
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В	Рівень В	1. Рекомендуємо удосконалити систему реагування на результати моніторингу якості вищої освіти шляхом опитувань здобувачів та інших стейкхолдерів. 2. Рекомендуємо розробити інструменти системного збору інформації про кар'єрне зростання випускників.	Відповідно до нормативних документів КНУТШ моніторинг розвитку освітніх програм здійснюється регулярно, системно – через систему опитувань здобувачів освіти, випускників ОП, стейкхолдерів, інформація про кар'єрне зростання випускників, зустрічі із випускниками також аналізується гарантом ОП.
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 8			Вважаємо, що висловлені зауваження за Критерієм 8 можуть бути враховані під час реалізації ОП.	
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В	Рівень В	Рекомендуємо забезпечити на сайті ЗВО можливість 1) ознайомлення з усією документацією, пов'язаною з різними етапами вдосконалення ОПП та її складників; 2) долучатися до внесення пропозицій/змін до ОПП усім зацікавленим сторонам.	Зауважуємо, що уся інформація щодо розвитку освітньої програми оприлюднена на відповідній сторінці ОП (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-op-sy-op-ta-proh-nd/035-01-b-um/0), долучитися до вдосконалення ОП може будь-яка зацікавлена сторона: від здобувачів освіти – до представників ринку праці.
ПІДСУМОК ЗА КРИТЕРІЄМ 9			Вважаємо, що висловлені побажання за Критерієм 9 можуть бути враховані під час реалізації ОП.	